

Előfizetési árak:

Félsz évre . . . 6 frt — kr.
Élőre . . . 3 > — >
Negyedévre . . . 1 > 50 >
Egy óra . . . — > 50 >
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utcza) papir- és könyvkereskedéseiben.

Előfizetési fölhívás

Pécsi Figyelő (Pécsi Hirlap)

hetenként kétszer megjelenő politikai la-
punkra, mely a legelterjedtebb, legtöbb
példányban megjelenő és legolcsóbb helyi
közlöny.

Lapunk immár 21 éve lankadatlan
kitartással harcol a függetlenségi és 48-as
eszmék mellett az igaz szabadelvűség, de-
mokrata és hazafias gondolkodás lobogója
alatt, mely czélnak eléréséért ezentul is
folyton fog küzdeni.

Az új negyed közzététel tisztelettel
kérjük úgy az eddigi előfizetőinket, mint
a nagyközönséget, hogy lapunkat továbbra
is becses pártfogásukra méltassák.

Előfizetési árak:

1 óra csak 50 kr. (1 koron
3 " 1 frt 50 " 3

Az előfizetési pénzeket kérjük minél
előbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében
zavar ne támadjon.

Hátralékosainkat is kérjük, hogy
hátralékaikat mielőbb beküldeni szivesked-
jenek

Teljes tisztelettel

A „Pécsi Figyelő”
(Pécsi Hirlap)
kiadóhivatala.

Habarodás.

Országszerte nagy az izgalom. Kele-
ten, a határon, a nemzetiségi kérdés tartja
idegességben az embereket, nyugaton a

királynapok apró epizódjai kuszálják össze
az elméket, a két szélsőség közé ékelt
részeket e kettőnek a vegyülete okoz
komikus kaoszt. Az ember, mikor az újság-
lapokat végig böngészte, fejcsóválva teszi
le a nyomtatott papirost, mely szinte resz-
ket maga is az idegességtől.

Valami van a levegőben, ami ezt a
sajátságos jelenséget előidézi, mert annyi
bizonyos, hogy a legmagasabb köröknel
kezdődik az a nyugtalanság, mely végig
huzódik minden rétegen keresztül egészen
addig a szerencsétlen fiakerosig, aki Kö-
szegen a királyt Lipót herczeg lakása he-
lyett a városon kívül egy vénasszonyhoz
vitte. S a mi fönn csupán egyszerű nyug-
talanság, az alatt már valóságos fejvesz-
tettséggé lesz. És az ilyesmi fölött az
emberek összedugják a fejüket, súgnak-
búgnak, tanácskoznak, magyarázgatnak,
találgatnak és kétségbe esnek.

A király, ki vendégül két uralkodó
elmelet és több főherceget tisztel a
ma ga körében, minden figyelmét ezekre
fordítja, s mint gondos háziúr, természetes,
hogy ez a vendégtartás kissé izgatottabbá
teszi a szokottnál; figyelmét nem terjeszt-
heti ki másokra is, kiket máskor, nyugal-
masabb időkben hosszabb ideig tüntethet
ki beszélgetések alkalmával. Ebből az ural-
kodónak még a pillantását is nagyképi
figyelemmel leső udvaroncok szörnyü dol-
gokat magyaráznak ki. „A király föltűnően
kerüli Wekerlét”, „a király hideg Weker-
léhez”, „Wekerle kegyvesztett”, „a király
haragszik!” Pedig ime, a hadgyakorlatok
végeztével, mikor a haduri gondokat el-
vetette, a legnyájasabban foglalkozott hosz-

szasan Wekerlével, kit 4 órán át fogadott
s vele a legvigabb kedélylyel beszélgetett.

A király fogadja a zsidó küldöttséget,
s ennek olyan választ olvas föl, amilyent
a küldöttség szónokának a beszéde s an-
nak néhány kitétele egyenesen és mintegy
stereotipicze maga után vont. A királyi
válasz majdnem szóról szóra ismétli az
üdvözlő beszéd szavait, melyek olyan sa-
játságosan üresek, hogy a válasz reájuk
szinten nem lehetett tartalmasabb.

Tyű! de ebből országos elkeseredés
keletkezett. A zsidók sértve érzik magu-
kat és el vannak keseredve. Pedig az
egész nem egyéb, mint annak a megrög-
zött rossz szokásnak az eredménye, hogy
a szóban is fukar, tartalmukat illetőleg pe-
dig csupán udvariasságot gyakorló királyi
feleleteket mindig nagy pápaszemmel elem-
zik, s minden odavetett szónak európai
jelentőséget tulajdonítanak.

Igenis, van a királyi szóknak gyakran
jelentőségük, de azok ritkán olyankor hang-
zanak, mikor egy-egy üdvözlő, hódoló be-
szédre néhány szóval adják meg a köszönő
választ, melyek csak etikettszerű visszhang-
jai az üdvözlőbeszédnek. Ennek kell tulaj-
donítanunk a zsidóságnak adott választ is,
ha azt higgadt szemmel olvassuk.

Az ellenzékeket is fölfortyantotta az
a válasz, melyet a király a törvényható-
ságoknak adott, s amelyben van már némi
politikai él. Vádolja az ellenzékeket, hogy
a népet ámitó jelszavak és meddő igere-
tek mellett megingatni igyekeznek az ed-
digi törvényes állapotban (már t. i. a 67-es
közösgyben) való hitet, amivel az ural-
kodói kötelmekkel jutnak ellenkezésbe.

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Betegen.

Összetörik a kis csónak,
Nem jut partra, nyugovóra:
Fele uton, fél munkánál
Jön a halál, út az óra.

A nagy vizen, parttól messze
Vitorláját összevonja:
Nem marad fönn egyéb emlék,
Mint remények gyászos romja.

Boldogságom töredék lesz,
Ifju éltem bevégtetlen;
Korán halok, érzem, érzem,
Bárha volna élni kedvem.

S az a szent czél, magas eszme,
A mit hévvel, lelkesülten
Követendő eszményképül
Lobogómra odatűztem:

Beváltatlan ígélet lesz,
Beteg lélek vergődése,
Hasztalan kis fénycsillámka
A kietlen sötétségbe’ . . .

A nevémet meg nem őrzi
Semmi emlék, semmi szép tett:
Nem lesz időm alkotásra,
Vágyaim hiába égtek.

A mit tettem, rebbenése
Félénk, csöndes ifju szárnynak:
Töredékek, folytatásra
Hasztalanul várnak, várnak . . .

Ifju vagyok, tűz még éget,
S mennem kell már nyugovóra!
Tört remények . . . Romba dőlt czél . . .
Nagyon korán út az óra!

Buday László.

A tej és a babona.*)

Azon jelentékeny szerep következtében,
mely tápszereink közül a tejnek jutott s mivel
különösen állattenyésztő nomád népfajknál a
tej minden alakulatában a fő, sőt mondhatni
az egyedüli tápszer, nem lehet csodálkozni a
fölött, hogy a tejhez igen sok babona fűződik.

Igen kevés népfaj az, melyik a tejet egy-
általán nem használja. Feltűnő jelenség, hogy

*) A „Köztelek”-ből.

Amerika őslakói előtt a tej élvezése, dacára
az északi vidékeken tenyésző bivaly és a dé-
len legelésző hatalmas láma csordáknak, telje-
sen ismeretlen volt, sőt egyes népfajknál mai
napig sem lett szokásos. Ép így nem használ-
ják Nyugat-India naga- és garró-törzsei, kik a
tejet egészségtelen és gyengítő itálnak tekintik.
Nagyon kevés tejet fogyasztanak a japánok s
délfrika egyes vidékein meg épen nagy bűnnek
tekintik annak élvezését. A kaffereknél az özve-
gyült férj, nejének halála után egy fél, az öz-
vegy nő pedig a férj halála után egy teljes
hónapig el van tiltva a tejivástól. India lakói
a hottentották, kafferek, kalmukok, csak a sa-
vanyu és tört tejet használják. A mohamedánus
négerék, bár a kecske husát szivesen eszik,
tejét nem használják.

A tej állapotának könnyű átalakulása, mely
egészen természetes folyamatok következménye,
de az avatatlan szemlélők előtt mégis titok
számba megy, azok a különös körülmények,
melyek az állat tejének úgy mennyiségére,
mint milyenségére befolyással vannak, nemkül-
önben azon titokszerű összefüggés, mely a tej
és a tehén között van, mind eléggé alkalmassá
teszik a tejet — mint egyiket sem más élelmi
szereink közül — arra, hogy az emberi fantá-
ziának munkát adjon s keresse azt, hogy mi,
miért van úgy?

Csak hogy mindez olyan burkolt, olyan háttározatlan, hogy ha ezt magyarizálni akarnók, hát lehetetlen volna elkerülnünk a belemagyarizást, mint ahogy az ellenzék férfiai se kerülhették el azt, hogy rá ne lépjenek erre az ingó talajra.

Imhol Helfi Ignác is, akit eziránt megkérdeztek, gondolkodóba esett a királyi válasz fölött s következőképp okoskodik:

— Igen nehéz ily hamarosan a kellő szavakat megtalálni azon megdöbbenés kifejezésére, melyet a királynak ama válasza nemcsak a függetlenségi, s nemcsak általában az ellenzék táborában, hanem minden alkotmányos érületű magyar emberben kell, hogy keltsen. Fokozza a megdöbbenés érzetét az a körülmény, hogy nem lehet fölfogni, mi birta a kormányt arra, hogy oly kihívó nyilatkozatot adjon a fejedelem ajkaira, s hogy tulajdonképpen mi annak a célja s ki ellen van irányozva? Mert, ha háttározott s világos célt akart azzal elérni, akkor kellett volna, hogy meglegyen az a bátorsága, hogy világosan jelezze: kinek szól az a királyi leczke?

Az ország egyik szelétől a másikig nyíltan foly a honáruló izgatás és a magyar kormány nem talál sürgősebb feladatot, mint meglecckéztetni azokat, kik a magyar nemzet legszentebb aspirációit képviselik.

Meglehet, hogy a kormány, a melyet minden esetre haladéktalanul kérdőre fogunk vonni, képes lesz, ha nem is megnyugtató, de talán némileg enyhítő felvilágosítást adni; addig azonban azt kell mondanom, hogy megbocsáthatatlan bünt követett el, annál is inkább, mivel a súlyos s háttározottan alkotmányellenes nyilatkozatot külfejedelmek jelenlétében tette az uralkodóval. Tartok tőle, hogy a kőszegi fényes ünnepélyek gyászünnepélylgy fognak átváltozni. Egyébiránt biztosíthatom önt, hogy bármi lett legyen is e nyilatkozattal a kormánynak célja, minket függetlenségieket az legkevésbé sem fog megtéveszteni. Tántoríthatatlanul, sőt a merész kihívás folytán fokozottabb mértékben fogjuk akciókat kitűzött célunk felé kilejteni.

És abban igazsága is van Helfinek,

hogy a kormány által szövegezett királyi nyilatkozatok — bármily hódolattal is fogadjuk azokat — nem tántoríthatnak meg senkit jogos téren álló politikai akciójában, mert hiszen a koronának nem is célja, de nem is lehet, nem is szabad céljául tűzni, hogy politikai pártok ügyébe keveredjék, s ami alkotmányosan gondolkodó királyunk — ha adnak is a szájába taktikáskodó tanácsosai oly szavakat, melyek pártcéllal bírnak, — sohasem tulajdonít önmaga sem olyan céllal a nyilatkozatok egyes kifejezéseinek, mintha azokkal a most kormányon levő párt ellenében alkotmányos jogainkat védő más pártokat meg akarná félemlíteni.

Épp ezért fölösleges ez a nagy habarodás, — sőt az alkotmányosan érző és gondolkodó uralkodóra sértő is az az ideges magyarizgatás, melylyel az ő szavainak és az ő egyéb epizódyszerű cselekedeteinek mindendenféle céllal impuálnak.

Koronás fők Baranyában.

A fejedelmek átutazása Pécsen.

A kőszegi gyakorlatok végeztével a német császár és a szász király, mint Albrecht főherceg bellyei uradalmának vendégei Baranyába utaztak fővad-vadászatra. A külön udvari vonatok — melyek közül a magyar királyé, mint tudjuk, hiányzott — Pécsen robogtak keresztül Mohácsra, ahol az „Orient“ hajó várt fejedelmi utasaikra.

A pécsi állomásház környéke éjjel tizenegy órakor csendes volt, akár csak egy kevés pasaséros hétköznap éjjeli vonatának indulása előtt. A közönség tudva, hogy úgy se elégítheti ki kíváncsiságát — először is, mert nem eresztik a perronra, másodsor meg azért, mert a fejedelmek ez időtájt lepibentek s minden ablakot irigyen elborít függöny a kandi szemek elől — ügyet se vetett az állomásház felé. A pályaudvar azonban annál élénkebb volt, de ez az élénkség hivatalos jelleget viselt magán. Egész raja a feketébe öltözött nagyobb-kisebb rangu vasuti tisztviselőknek sürgött-forgott. tanácskozott, intézkedett a sinek között. A pécsi forgalmi főnökség összes tisztjei s a magyar államvasut, a pécs-barcsi és pécs mohácsi vasut főbb intéző személyei gondoskodtak a legminuciozusabb figyelemmel mindenről, ami az ilyen rendkívüli

fúvaroszszerzős szám érkezésénél fontos szerepet játszik. A pályafőlvizsgálók és örök a vonal mentén végezték a dolgukat megvizsgálva, nem történt-e bajuk a sineknek vagy a pályatestnek, — mert azt még a legutolsó bakter is tudja, hogy a német császár élete sokkal drágább, mint ezer meg ezer más zónás halandóé. A váltóknál nem közönséges váltóörök álltak, hanem minden állomásnál, amelyen a vonatok átfutottak, külön kiküldött vasuti tiszt. A réztrombitás vonatvezetők helyett frakkos, czilinderes főtisztek — karjukon a szolgálati vörös karóvvel — végezték a vonatvezetői teendőket, a gépen a fűtő meg a gépészt majd leszorította a sok pályameg gépészmérnök, s ezek mind reszketve néztek, figyelték a gőz feszítőerejét mérő készülékeket, a különféle csavarokat, csapokat. Madách egiptomi rabszolgájának a mondása jutott eszembe: „Milliók — egy miatt!“

Megjelentek a perronon még Vasary rendőrfőkapitány, Reeh alkaptány, néhány rendőrbiztos s egy sereg közrendőr, a kard mellett revolverrel is fölfegyverkezve.

A fél tizenkettőkor induló budapesti vonatra már az első csengetésnél föl kellett szállniok az utasoknak, kik ott a kupékban várták meg, míg a második udvari vonat is megérkezett. Ugyanekkor a perronról eltávolítottak minden közönségbelit.

Tizenegy óra után 58 percczel megérkezett egész csendben, fűtő és csengetés nélkül az első udvari vonat, mely azonban nem a német császáré volt, mint ahogy az előre meg volt állapítva, hanem a szász királyé. A kocsik se külön udvari kocsik, hanem a magyar államvasut szalonkocsijai.

A mozdony úgy hozta be a vonatot, mint a pelyhet, óvatosan, puhán, hogy a megállásnál föl ne zökkentse álmából a fejedelmi utast. Óh szegény egyéb halandó utasok, ha a ti álmotokról így gondoskodnék a máv!

A vonat megállásánál egyszerre, mint a méhraj, özönlötte körül a pályaház előtt veszteglő kocsikat meg a gépet a feketébe öltözött tisztviselők serege. A vonatot Barcstól Pécsig Marchegg zágrábi főlügyelő vezette, s az ő vezetése alatt ment Villányig is, azonban már Pécsen fölszállt Hauser d. g. h. társulati vasuti főlügyelő is, ki Villánytól Mohácsig vezette a szász király vonatát.

Éjjel után 3 percczel, amily csendben jött, úgy indult is tovább, gyenge fűtő-jelzéssel, az első udvari vonat.

Az állatok legeltetése, etetése, rendszeren a férfiak dolga, a fejésnél azonban már a nők foglalatoskodnak. Csak a kaffereknél vannak a nők, egy babona következtében, az állatok bármilyen gondozásától teljesen elzárva. — Abessziniában és Előindában, a fejést mint nőkhöz nem illő dolgot tekintik; s a todáknál pedig valóságos szentség számba megy, annyira, hogy azt csak a falu papja végezheti, mihez alapos mosakodás és egy csomó hokus-pokusz czeremoniával készülődik neki, hanem a mi legfőbbtűnőbb, a szent atyának a kifejt tejből inni nem szabad.

Az Európában élő népeknél fenmaradt babonák majdnem ugyanazok s nálunk is alig van vidék, melynek ily irányu babonája az ország más vidékén is ne lenne ismeretes.

Igy általában kellemetlenül veszik, ha fejésnél idegen is van jelen, mert úgy tartják, megigézi a tehenet s a tehen elveszti tejét. Ha a tehen bármi ok miatt nem adja le a tejt vagy nem ad annyit mint szokott, azonnal kész a diagnózis, meg van igézve. Már most aztán megindul a tanakodás, ki verte meg szemével a tehenet, — ennek kipuhatólása fölötté fontos, — mert annak az istállójából szénát kell lopni s a lopott szénával a megvert tehenet meg kell fűstölteni s akkor az igézet megszűnik.

Minden esetre az a nagy és gondos tiszta-

ság is, melyet a fejés körül különösen a fejő leányoktól megkövetelnek s ezzel szemben az a föltűnő, szennyes, tisztátalan elbánás, melyben a nem fölös tejet részesítik, szintén a babonának tulajdonítható. Az edényeknek, melybe a tejet fejtik, a babonában szintén megvan a maguk, még pedig nem is jelentéktelen szerepük. Így előhasu tehenek első fejésénél egészen új cserépfazekat használnak s fejés után azt tejjel együtt, valamely koldusnak ajándékozzák; azon erős hitben, hogy ezáltal a tehen bő tejjel lesz. Némely vidéken ugyanezt az által vélik elérni, ha a magzatburkot a jászol alá ássák s azt az először fejt tejjel leöntözik. India igen sok vidékén a gazda semmi esetre sem fejt meg tehenét idegen sajtárba, a kaffer pedig fejő edényét soha sem mossa ki, hanem amint az udvaron a kuttyák kinyalják, úgy használja, babonás föl erősen meg lévén győződve, hogy ennek következtében bővebb lesz a tejelés.

Felső-Magyarország egyes vidékein azt tartják, hogy a kenyeret a tejtbe késsel vagdálni nem szabad, hanem darabonként kell bele törödelni, mert különben elvesz a tehen teje. Általánosabb babona az, hogy ha a tejt késsel kavargatják, a tehen teje véres lesz. S ha ez a körülmény beáll, májva és bojtörjágyökeret főznek s ezen főzettel, bűvös mondások mormolása közben, a tehenet megittatják.

A damorák, Délafrika egyik népfaja, igen nehezen bírhatók tej eladására; nemkülönb tiltja azt az indiai bráhmínok vallása. A beduinok pedig valóságos bűnnek tekintik s legnagyobb sértés, ha valakit „tejárus“ névvel illetnek.

Nálunk s nemkülönb a mongoloknál is, szerencsétlenség okozójának tartják a naplemente után tejt eladni; Ázsia egyes vidékein a tejt elárúsítását még a borus, felleget idő is megszünteti. Az erdélyi részek déli vidékein, az oláh asszony a házból közvetlen eladott tejt mindig megszózza; míg ha piacra viszi, nem.

Ajándékozott tejt a köszönetet sehol sem fogadják szívesen, mert a köszönés elveszi a tejt. Nemkülönb a tejt elveszése következménye azon gondatlanságnak is, ha valaki tejt-sajtárral keréknyomon lép át. A házi kigyórol is azt tartják, hogy kiszopja a tejt, míg mások valóságos szerencsének tekintik, annyira, hogy ha valaki a háztól elúzi, saját tehenét veri meg.

Hatalmas oltó erőt is tulajdonítanak a tejtnek, a mennyiben állítólag villám által meggyújtott ház csak tejjel oltható el.

Különös s hazánkban is általános az a népies szokás, hogy ha idegen faluban vesz valaki tehenet, a kialkudott árból a fizetés után az eladó a vevőnek egy krajczárt visszaad, mit „szerencsekrajczárnak“ neveznek, ezzel átadva

Tíz perczel később suhant be a második udvari külön vonat, mely a pályaházon túl jóval kiljebb állott meg, mialatt az indulásra váró rendes személyvonat minden jelzés nélkül elkotródott a pályaudvarból.

Míg a szász király vonata iránt kevés érdeklődést mutatott az a néhány emberből álló közönség, mely itt-ott elszórva húzódott meg valami zugban, addig a német császár vonatának megérkezésekor mintha a földből bujtak volna elő, egyszeriben csak úgy nyüzsgött a mindenféle nem hivatalos polgár-kabát a fehér-kékre festett, rengeteg hosszú kocsik körül. Látni ugyan semmit se láttak, mert a németek érdekes uralkodója is abban az egyben közönséges polgár, hogy éjféltájban aludni szokott s így az ő és kíséretének kocsiszakaszai erősen le voltak függönyözve. Kivételt csak az udvari vonatnak rézedényektől ragyogó konyhája képezett, melyben a fehér sipkás szakácsok éppen valamiben mesterkedtek. A kíváncsi közönség hát ide koncentrált a figyelmét, ami a csinosan pödrött bajszu, helyre szakácslegényeknek úgy látszik bizelgett is, mert mosolyogva töltögették tovább a bizonyára „fejedelmi“ jelzőt érdemlő lélt.

A német császár vonatát Barcstól Pécsig Peyer Ágost. a pécsi forgalmi főnök vezette, s innét tovább Villányig is; Pécsen pedig föl szállt még Thaly Emil d. g. h. társulati vasuti igazgató, ki Villánytól Mohácsig vezette a vonatot, melyet még Marx és Bánovics m. á. v. igazgatók is elkísértek Villányig.

Tizenkét óra és 18 perczkor mozdult meg az öt kocsiból álló udvari vonat s csakhamar villámsebességgel prúszkolt el Mohács felé.

A fejedelmeket váró Mohács.

— Sajat külön tudósítónktól. —

Mohács 21-én délután már lázban volt, sürgés-forgás mindenütt, hullámlás az utcákon, melyek a pályaudvar felé vezetnek; az érdeklődés leginkább lüktet — természetesen — a pályaház körül. A fejedelmi pavillon ünnepi pompában bontakozik ki; nehéz selyemblüs bordóvörös függönyfalak tenyérnyi széles arany-szegélye csillog az elektromos világítás szemvakító fényében, a kigyózó lombfűzések zöldje, a nemzeti zászlók hullámló színei, a száz és száz lámpa fénylő csillagai elragadó látványt nyújtanak a felhőkben úszó hold fényétől ezüstös színpompában fürdő képen.

Esti 11 órakor már a népi izgalommal várja a történéseket. Egymásután érkeznek az ünnepség helyi notabilitásai: Kardos Kálmán ragyogó díszöltözetben, Trixler Károly fekete díszmagyarban, Kuh, Szuppan hajózási föl-

a tehén tejét. Otthon aztán az első fejés alkalmával a krajczárt a sajtárba teszik s arra fejik a tejet.

Régebben, mikor még a boszorkákban hit tartotta magát, úgy mondták, a boszorka még a vasvillából is képes tejet fejni.

Ha pedig egy boszorka csak ránézett egy tehénre, annak a teje rögtön vagy vörös vagy kék lett s elvesztette a vaját.

Érdekesek azon szokások is, melyekkel a boszorkát büntetni szokták. Így a tűzhelyre forró tejet öntöttek s vesszővel jól elverték, állítólag az ütések átrepültek a boszorka hátára, vagy pedig a megbabonázott tejet tüzes szénre öntötték s úgy hitték, amint az perczeg, úgy forrázódik a boszorka bőre is.

A példabeszédekben a tejnek igen kevés szerep jutott. Leginkább ismeretesek a vagyonságot jelképező „van mit aprítani a tejbe“, vagy a szíves vendéglátást jelző „tejbe, vajba fürösztötte“, ugyancsak használatos, „a ki leszdedte a tej fölét, igya meg a savóját is“ s ha valami nagyon kellemes, jól eső dologra akar hasonlatot mondani a magyar ember, gyakran használja e kifejezést „édes, mint az anyám teje.“

Szár az ajtai Csulak Dávid.

ügyelők festői gálaruhájokban, Dulánszky püspöki kormányzó, Sönsner csendőrezredes, Opris póstaigazgató, Felsmann huszárkapitány, állomásparancsnok, Kosztka csendőrszázados, Wilfinger révkapitány és hajózási, Sperl vasuti állomásfőnökök teljes díszben. Megérkeznek Rampelt főherceg - uradalmi főigazgató, Nemeyei igazgató. A birlapírók egész raja fekete szalonöltözékekben stb.

A tündéri világítású rögtönzött sugárúton, a fejedelmek pavillonjától az Ezeregy meséjébe való látványt nyújtó Orient hajóig ünnepi szintöltött arczok láthatók, a korlátokon túl az első sorokban Mohács szépei.

Végtelen hosszúnak tetsző, különben gyorsan futó egypár óra után, 1 óra 40 perczkor érkezik meg az első udvari vonat, magával hozván a szász királyt és a társaság leendő házigazdáját Frigyes főherceget kíséretökkel.

Kardos Kálmán főispán fogadja a magas vendégeket, kívül Szászország koronása több barátságos szót vált. Felsmann huszárkapitány, állomásparancsnok jelentkezése után az illusztráltársaság a pavillonba vonul, hol a szász főlségnek Rampelt, Nemeyei és Sönsner csendőrezredes bemutattnak. Az érdekes arczú őszbe csavarodott, erősen telt szakállu szász király hosszan beszél az érdekesnek ígérkező vadászatról; ezalatt a pavillon előtt Frigyes főherceg kedves bonhomióval igen hosszan társalog megyénk ügyesen csevegő főispánjával.

Egy negyed óra után halad be a pályaudvarba lassú méltósággal országunk hatalmas vendégének, a német császárnak udvari vonata, melynek díszes waggonjából kiszál II. Vilmos császár. Hatalmas, magas, valóban császári termetű Európának ez a nagy hatalmú imperatora. Hosszú, szürkés kék utazó köpenyében, csucos, széles, fölthajtott karimájú kalapjában igen érdekes jelenség volt civil embernek is ez a „nagy“ katona. Barátságosan hajlongott az egy kis darab földnek, Baranyamegyének főembere előtt, meg a már említett huszárkapitány előtt, kik előtte, a nagy Caesar előtt jelentkeztek.

A császár nem tartott cerclet; a főispán kalauzólása mellett mindjárt a százvilágu fejedelmi hajó felé vették utjokat a magas vendégek nagyszámu kíséretökkel.

A nép éljenzett, mit a felségek a legbarátságosabban köszöntek meg főhajtással és kézfölemeléssel. Midőn megyénk fényes vendégei a hajóba szálltak, nyugodt méltósággal indult meg a Duna legszebb gőzjárműve. Egyet kanyarodott s aztán lassan-lassan elmosódott alakja az éj sötétében.

*

A püspöktemplom is ünnepi mezben várja már a magas vendégeket. Teljes díszben áll ez a nemrég még szegényes kis templom. Nehéz bordófüggönyök előtt állnak emelvényen az aranyos trónszerű zsöllék a fejedelmi buzgólkodóknak. A templom hajóiban a katedrálisból hozott díszes padok drága, halvány rózsaszín bársony terítővel vannak letakarva; az egész templom padlózata halvány sárga plüsszönyegekkel van leterítve. Kétszáz embert fognak vasárnap a fejedelmek miséjére bebecsátani, melyen a pécsi Gregorian-énekiskola növendékei fognak énekelni.

*

Pénteken a vadászatok már megkezdődnek. Kardos Kálmán is csak tegnap reggel utazott Főherceglakra. Mohácsra mindennap császári futárok érkeznek Berlinből.

*

Képviselve volt a fejedelmek megérkezésénél csaknem minden fővárosi lap, sőt a Fremdenblatt Bécsből külön tudósítót is küldött Mohácsra. Futaki is — természetesen — körünkbe érkezett, és pedig a német császár udvari vonatán.

Hirek.

— (A pécsi kereskedelmi kamara az új pályaház érdekében) újabb mozgalmat indított meg, s minden alkalmas eszközzel kimutatni igyekszik, hogy a pécsi vasuti pályaház és udvar kibővítése elkerülhetetlenül szükséges. Mivel a kibővítés kérdése első sorban

attól függ, hogy a pályaház és udvar kiterjedése és berendezése csakugyan nem áll-e megfelelő arányban az itteni forgalommal, a kamara most körleveleket küldött szét a kereskedőkhöz s mindazokhoz, kiknek a vasutal valami üzleti összeköttetésük van, s e levélben fölkeri az illetőket, hogy közölje a kamarával az áru föl és leadásánál s egyáltalán a vasutal való érintkezésénél tapasztalt, esetleg megbízható hallomás után tudomására jött vizsátságokat, üzleti érdeksértést és forgalmi akadályokat, melyeknek oka a pécsi pályaház és udvar hiányos berendezésében és szűk voltában rejlik. A kamara az e kérdésre adandó válaszokat — melyeket e hó végéig kér — illetékes helyen bemutatja, hogy a való tényeket konkrét adatokkal bebizonyítsa. Szokatlan formája ez ugyan az ilyen természetű mozgalmaknak, de épp azért a leghelyesebb, s a célra leginkább vezető; mert a stereotip információk langyos hangja úgy látszik nem imponál a minisztereknek, hát a pécsi kamara megragadta azt a szócsövet, mely csak úgy ontani fogja a követelő hangot. Ha a tevékenységért elismerést érdemlő kamara megszólaltatja ezt a kürtöt, hát ennek a hangját meg kell hallania és meg kell értenie a miniszternek; mert ez már a jogait sürgősen követelő testület hangja, s ez után már csak az elkeseredés, a lázongás hangja következik, ami tudvalevőleg kiméletlenül szokta megrázni a dobhártyákat, s ki tudja nem lesz-e az végzetes, ha egyszer ez a hang fog megszólalni. A türelemnek is van határa.

— (Az új kanonok kinevezve.)

Csütörtökön érkezett távirat szerint a király a pécsi káptalannál üresen álló kanonoki székre Hannny Gábor szegzárdi apát-plébánost ülteti, kinevezvén őt pécsi kanonokká. Hannny 1830-ban született, s 1852-ben szentelték föl áldozópappá. Először Vásáros-Dombon plébánoskodott 1860 óta, aztán 1869-ben Faddra került plébánosnak, honnan 1883-ban Paksra, majd 1885-ben Szegzárdra a belvárosi plébániára neveztek ki, ahoi egy év mulva 1886-ban madócsei illetve monostori apáttá történt kinevezését is nyerte.

— (A műkedvelők főpróbája.)

Az aréna elhagyott vidéke az esti órákban ismét megnépesült. Nem színtársulat tartja ott előadásait, — oh nem — hanem egy derék, lelkes társaság tartja próbáit s készül erősen az előadásra, a mai napra. A kath. legényegylet e célra kiválasztott tagjai, a fölkerült műkedvelőkkel együttesen lerázzák magukról ilyenkor napi foglalkozásaik hétköznapi ruháját s fölveszik a művész-köntöst. Több buzgalommal, több lelkesedéssel — mint ezt műkedvelőinknél tapasztaljuk — lehetetlen hozzáfogni ily nagyobb szabásu vállalkozáshoz, melyben a kitartás s türelem majdnem elsőrangú tényezők. S bár a próbák a késő éjszakába nyúlnak, olyan ambícióval, olyan tüzzel, olyan lelkiismeretességgel végzik föladataikat, hogy szinte gyönyörűség reájuk nézni. A színtársulatoknál otthonos kedvetlenség, pongyolaság s lelkiismeretlenség helyett aranyos jókedv, szorgalom s lelkesedés veri föl a rozoga arénát, mely maga is csudálkozik a fölött, hogy leüet ennyi jóakaratot összetoborzani, mikor ő másfajta történetekről tudna épületes részleteket regélni, ha volna hallgatója. De hát hallgató nincs, megmarad a csudálkozás mellett, a műkedvelők pedig tovább folytatják a megkezdett munkát. S büszkének lehetnek már eddig is az elért művészi eredményre, a többi ezután jön. A csütörtöki és tegnapi főpróbákon résztvett a Mármaros-Szigetről megérkezett Bogóy Ilonka is, a debreczeni színtársulat elsőrangú naivája, a mi vendégművésznőnk, az ország egyik legjobb „tücsök“-je. Az eddigi próbák oly kitünők voltak, a működő személyek oly pompásan összetanultak, hogy a legjelentéktelenebb állásváltoztatás is a legnagyobb precizitással ment végbe, a mi fölött a művésznő nem is késett meglepetésének kifejezést adni. Nem kellett senkit instruálnia, tudja itt teendőjét mindenki. A

végzőra pontosan lépnek a színre s színészi biztossággal és otthonossággal járnak-kelenek, beszélnek. A népies jelenetek is sikerültek. Mindent összegezve közönségünk a mai előadás alatt kellemesen lesz meglepetve.

— **(Sport-dolgok.)** A pécsi kerékpárosok egyesületének több tagja — mint nekünk Vermes Lajos szabadkai sport-matador írja — e hó 17-edikén és 18-ikán nagyszabású kirándulásban vett részt Pécsről Szabadkára és Zomborba. Óránként átlag 24 kilométer sebességgel haladtak, ami tekintve, hogy Pécs és Mohács között, valamint Bács-Bodroghmegyében nem a legjobb utak állottak rendelkezésükre, igen szép eredmény. Hétfőn, szeptember 18-ikán, pontban déli 12 órakor érkeztek meg Vermes Lajos bajnok lakására, hol rövid beszéd kíséretében az egyesület diszjektivényét szives üdvözlés kapcsán ünnepélyesen átadták Vermesnek. Az nap délután kirándultak Palicsra az „Achilleion” megtekintésére, hol 60 bebútorozott szoba áll a magyar athléták rendelkezésére, s az ottani külön e célra készült angol aszfalt versenypályán igen érdekes versenyeket rögtönöztek. Az egyik versenyben, melyben egy angol mérőföld távolság volt kitzúve, Bolgár Tivadar jött be elsőnek 2 perc 49 mp. alatt. A versenyeket társas vacsora követte. A pécsi kerékpárosok másnap folytatták utjukat Zomborba. — Az Achilles Sport Egylet október 22-edikén tartja nagy szabású versenyét Palicsra, melyre nagyban várják Littke Lenczít is. Az eddigi eredmények után itélve azt hiszik a sportsmannek, hogy az eddigi világrekordok is megközelíthetők lesznek.

— **(Cseresnyés utóda.)** A pécsi kir. tábla tanácselnökévé a király Balogh Károly budapesti ítélőtáblai bírót nevezte ki. A kinevezés csütörtökön érkezett meg Kőszegről s legközelebb benne lesz a hivatalos lapban.

— **(A megye közgyűlése.)** Baranyamegye törvényhatósága október hó 9-én délelőtti 10 órakor évnegyedes rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: I. évnegyedes jelentések, választások és kormányrendeletek. Alispán évnegyedes jelentése, Seh Károly dr. szolgabírónak állásáról való lemondása. Kijelölő bizottság megalakítása. Az üresedésbe jött szolgabírói állásnak választás utján való betöltése. A választás folytán esetleg megüresedő állások betöltése. Az üresedésben levő pénztári tisztai állás választás utján való betöltése. Kereskedelemügyi minisztérium rendelete a törvényhatósági közutakon előforduló közlekedési veszélyeknek és akadályoknak elhárítása, illetőleg megszüntetése iránt alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. Kereskedelemügyi minisztérium rendelete az 1890: I. t. cz. 25. §-a értelmében utadótartozásra kötelezettek összeírása, nyilvántartása, és a kötelezettség teljesítésének módzatairól alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. Belügyminisztérium körrendelete a szállókban és vendégfogadóknak alkalmazott női személyzetet illetőleg. II. Állandó választmány jelentései. A vármegye háztartásának 1894. évi költségelirányzata. Az ideiglenes díjnokok további alkalmazása tárgyában. A baranyavári és mohácsi járási főszolgabírák mellé ideiglenes díjnokok alkalmazása iránt. Sziebert Nándor biz. tag részéről a kiskozár-ráczpetre-villányi utvonálnak a törvh. közutak hálózatába való felvétele iránt benyújtott indítvány tárgyában. Két új állatorvosi állás rendszerezése. A vármegye tulajdonát képező pécsváradi laktanyaépületek eladása Szieberth Nándor biz. tag indítványa amerikai szőlőtelepeknek községenkénti föllállítására iránt. Szieberth Nándor biz. tag indítványa a Pécssett érzett középiskolai hiánynak pótlása iránt. Schwarz Jakob állásáról lemondott szentlőrinczi j. állatorvos kérvénye, a m. t. nyugdíjalapba befizetett járulékaiknak visszaadományozása iránt. Duna-Szekeső községnek az alsó-magyar-utca kikövezését elrendelő határozata ellen beadott föllebezés. Görcsöny község és Egedy Sándor otthelyi bérlő között létrejött pótdólegyezség. Kopács és Liptód községnek a regalektívén értékesítése tárgyában hozott határozata. Milinovits Vazul illocskai g. kel. és Szekeres Ágoston udvardi r. k. tanító nyugdíj iránti kérvénye. Siklós nagyközségnek a községi orvos díjazása tárgyában átdolgozott szabályrendelete. Viszló községnek hegyrendőri szabályrendelete. A kovácsvidai körjegyzőséghez tartozó községek határozatai a körjegyzői irodaszolga bérének fölemelése tárgyában. Szt-István községnek a baba-

fizetés fölemelése tárgyában hozott határozata. Dencsháza községnek 1891. évi, Harkány községnek 1889—1891. évi, a helyszinén fölülvizsgált számadásai. A vémei árvtárból eredőleg Weigert György után fölmerült 294 frt 28 kr. hiánynak födözése. Marócz-, Sztgyörgy-, Vásáros-Dombó-, Nagy-Hajmás községek által beszerzett tüzi fecskendőik vételára fejében kiállított kötelezvények. Monyoród község kölcsön felvétele. Beremend község pótdó leírása tárgyában hozott határozata. Lothárd község 1893. évi ujonnan szerkesztett pótköltségvetési elirányzata. Német-Ürögh község 1891. jan. 1 től nov. hó 30-áig terjedő számvevőileg fölülvizsgált birói számadása. Hidas község pénztárában fölmerült hiány leírása tárgyában hozott határozat. Pereked községnek az özvegy Schraub Lajosné után öröklött vagyon kezeléséről számadása. A pécsi járásból: 56 község, a mohácsi járásból: 23 község 1894. évi költség elirányzatai. A pécsi járásból: Német-Ürögh, Hird, Somogy-, baranyavári járásból: Lipova Csuzza, Kisfalud, Szent-István, Bezede, Ivándárda, Monostor, Sepse s Villány-, pécsváradi járásból: Maráza, Geresd, Hidas, Zsibrik, Szederkény, Pécsvarad, Ófalu, Nagy-Pall, Várkony, Fazekas-Boda, Véme, Feked, Püspöklak és Pereked-, hegyháti járásból: Szárasz, Marócz, Bikal, Köblény, Nagy-Hajmás, Mocsolád, Mekényes, Ráczkozár, Nagy-Ágh s Egyházbér-, mohácsi járásból: Babarcz, Maiss, Nagy-Nyárad, Kis-Nyárad, Kölked-, siklói járásból: Vókány, Kövesd, Jakabfalu, Aderjás, Csepely, Bisse s Csarnota-, szt-Lőrinczi járásból: Hegy-Szent-Márton községnek számvevőileg átvizsgált 1892. évi birói számadásai: továbbá a pécsi járásból: Német-Ürögh község 1891. év decz. 1—31-ig, siklói járásból: Szava község, 1892. év I. negyedére és ápril 1-től decz. hó 31-ig, mohácsi járásból: Kis-Nyárad s Babarcz községek 1891. évre szerkesztett birói számadásai. Baranyavári járásból: Szt-István, Kisfalud, Csuzza, Sepse-, pécsváradi járásból: Ófalu, Hidas, Zsibrik, Fazekas-Boda, Geresd, Püspöklak, Feked Véme-, mohácsi járásból: Lancsuk, Kis-Nyárad, Kölked, Babarcz és Nagy-Nyárad-, siklói járásból: Jakabfalu községnek számvevőileg fölülvizsgált 1892. évi szegénypénztár számadásai. III. Igazoló választmány jelentései. A legtöbb adót fizetők 1894. évi névjegyzéke. A megye bizottság kiegészítése. IV. Küldöttségi jelentések. Számonkérő szék jegyzőkönyve. V. Tisztai jelentések. Megyei tisztai főorvos jelentése Vaiszló községben letelepedett Lenhardt Mária szülész női oklevelének kihirdetése tárgyában. VI. Törvényhatóságok levelezései. Szabolcsvármegye közönségének megkereső levelő a veszett ebtől megmárt vagy ennek alapos gyanuja alatt álló egyének kényszer gyógyításának elrendelése végett a m. kir. belügyminisztériumhoz intézett föliratának pártolása iránt.

— **(A „Pécsi Kerékpár-Egyesület” versenyei)** vasárnap lesznek. Reggel lesz a 121 klm-es verseny, melyben a versenyzők 9 órakor indulnak a siklói vámtól. Délután 2 órakor lesz a budai vasúttól a 10 és 30 klm-tes verseny, az első a márfai országúton, a 30 klm-teres Pécsvaradra és vissza. Este banket és zászlófölvatás a Vadember szállóiban.

— **(Pályázat joggyakornoki állásokra.)** A pécsi kir. ítélő tábla kerületében 3 díjas joggyakornoki állás betöltendő. A kinevezendők közül egyet a nagykanizsai, egyet a pécsi és egyet szegvárdi kir. törvényszékhez fognak szolgáltatásra beosztani. A kik ezen 500 frt évi segélydíjjal egybekötött állások valamelyikét elnyerni óhajtják, szabályszerűen fölszerelt pályázati kérvényeiket a pécsi kir. ítélő tábla elnökéhez 15 nap alatt benyújthatják.

— **(A fehértollasok pártértekezlete.)** Forr, pezseg az élet jogakadémiánkon, hol évek hosszú sora óta e hónap Cicerónak és Bacchusnak a két jogásztinktélynek van szentelve. Az olvasóköri elnökválasztási mozgalmakat értjük. Szónoklat és pohárcsengés, „éljen” és „abczug” rengetik hol az akadémia hol a vén Hattyu termet. Csütörtökön este tartották az Angyal-pártiak — kinek elnökjelöltté történt kandidálásáról már megemlékeztünk — pártértekezletüket, mely jelentőségét tekintve, azon okból, hogy az ifjuság egy része az utolsó pillanatban ellen-propogandát csinált, intenzivebb és a sablonszerű értekezletektől elütőbb volt, mint az előző években. A jelöltükért lelkesedő nagy számú jogászság előtt Angyal Pál, a jelölt, programot is mondott. Fölkötelességének tartja az

„Olvasókör” anyagi viszonyait rendezni, és a társas szellemet fejleszteni. A szokott hazafias ünnepeket díszesen és az eszmének megfelelő fényvel akarja megülni, helyreállítja az ezelőtt két évvel behozott matinékat (esetleg nyilvánosan), és szándéka a közönség mulattatására, a rendes három tánczestélyen kívül még az ősz folyamán egy műkedvelői előadást rendezni. A nemes komolysággal előadott beszéd osztatlan tetszését vívta ki híveinek, sőt imponált az ellenpárt több megjelent tagjának is. A szónoklatot kedélyes mulatság fejezte be, mely alatt Jónás Jancsi muzsikájára fölhangoztak számtalan variációban a párt kortesnótája, melyekből néhányat közlünk mutatóban:

Halljátok gyerekek,
Mondok egy jó nótát!
Szívöböl jó, szívhez szól,
Figyeljétek meg hát:
Igy hangzik a nóta, így szól az énekünk,
Éljen Angyal Pali, az elnökjelöltünk!

Látjátok, hogy szeret
Bennünket az Isten:
Odaadja a n g y a l á t,
Hogy elnökünk legyen.
Az is lesz esküsünk, mert más nem kell nekünk:
Éljen Angyal Pali az elnökjelöltünk.

Azt mondják, megbánjuk
A választásunkat:
Mert hogy ha kiderült,
Be is borul a nap.
Ha borul, ha derül, mit árthat az nekünk:
Éljen Angyal Pali az elnökjelöltünk.

— **(A baáni fölfüggesztett körjegyző ügye.)** Minap egy másik lap nyomán azt irtuk, hogy a pécsi kir. ítélő tábla Purmann Ferencz baáni fölfüggesztett körjegyzőt, kit csalással és okirathamisítással vádoltak, ítéletével fölmentette. Baánból levelet kaptunk, mely kétségbe vonja, hogy az az ítélet való tény volna. Erre magunk néztünk utána a dolognak a pécsi ítélőtáblánál, s ott megtudtuk, hogy nemesak ítéletet nem hozott még a kir. tábla, hanem az ügy még elő sincs készítve tárgyalásra, s csak decemberben referálja meg az illető bír. kinek az ügyet kiosztották. Az említett levél azt is mondja, hogy a fölfüggesztett jegyző ellen még újabb és igen súlyos vádak is merültek föl.

— **(Nincs pályázó az alkapitányi állásra.)** A városi rendőrségnél tudvalevőleg üres az egyik alkapitányi állás, melyre eddig Reeh György árvaszéki ülnököt küldte helyettesül a főispán. A pályázat e hó 20-ikán járt le és — csodálatos véletlen — egyetlen pályázó sem jelentkezett. Legközelebbi új pályázatot kell kihirdetni.

— **(A női kereskedelmi tanfolyamra)** a polgári iskola igazgatójánál lehet jelentkezni s ha az előjegyzett hallgatók száma elegendő lesz, a tanfolyam október hóban megnyílik.

— **(Uj tanítók a bányatelepen.)** A dunagőzhajózási társaság igazgatósága Verb Károly tanítót, Leordinay Ilka és Leordinay Dominika tanítókat nevezte ki a bányatelepi elemi iskolához a folyó tanévtől kezdve.

— **(Az iparos inasok oktatására)** vonatkozólag az eddigi tanrendtől eltérőleg új szabályzatot adtak ki, a mely szerint ez után berendezik az oktatási órákat. Az új szabályzat jelentékeny megkönnyebbitést képez úgy az inasokra, mint gazdáikra nézve. Az oktatási órákat vasárnap délután helyett a hétköznapiokra helyezték át, vagy ahol az ki nem vihető, vasárnap délelőttre. Nem lesz tehát többé vasárnap délutáni oktatás, a mi különben nagyon helyes is. A tanítónak és az inasoknak egyaránt szükséges és nélkülözhetetlen legalább a vasárnap délutáni — munkaszünet.

— **(Az iparos segédek)** részére a miniszter külön rajztanfolyamot engedélyezett; a kiküldött bizottság az erre vonatkozó munkálakat most készíti, minek befejezése után a tanfolyam remélhetőleg már október havában megnyílik. A költségeket a helybeli keresk. és ipar kamara s egy ipartestület viseli. A kormány 100 frtot utalványozott rajminták és tanszerekre.

— **(A megye virilistái.)** Utolsó sorozat: Tauszik Emil dr. (Mohács), Neib Márton (Babarcz), Dvornits Mladen (Baán), Gajer Sándor (Ivándárda), Löwenbein Salamon (Véme), Staubach Henrik (Véme), Steiner Adolf (Mo-

hács). Tóth Gyula (Szentlőrinc), Schmeiszl Ferencz (Lőcs), Kresz Ferencz (N.-Bóly), ifj. Becker György (Szajk), Krämer Antal (Babarcz), Kerper Károly (Harkány), Helier Adolf (Villány), Jellacsics Károly dr. (Dárda), Jahoda Gábor (Nádasd), Novák Péter (Siklós), Rihmer Géza (Beremend), Kramer Jakab (D.-Szekcső), Zeisler Dávid (Laskó), Berger Jakab (Vörösmarth), Keserics Ferencz (Mohács), Littauer József (Mohács), Biró Imre (Abaliget), Vinczen István (Harkány), Löwenfeld Mór (Vaiszló), ifj. Glück András (Babarcz), Krausz József (Kis-Dér), Grossmann Salamon (Bolmány), Folk Ádám (Maiss), Forster Sámuel (Vörösmarth), Müller Jakab (Villány), Mayer Vilmos (Mohács), Bakó Gergely (Mohács), Schwarcz Bernát (D.-Szekcső), Mautner Fülöp (Beremend), Wittenbarth József (Pécsvárad), Bacsvanin Markó (Lipova), Nikolits Vazul (Siklós), Germán János (Sumony), Pöpl Ferencz (Mohács), Weisz Lajos (D.-Szt.-Márton), Lukacsev Vincze (Izsép), Löwenbein Ignác (Lancsuk), Pintér Károly (Siklós), Armbruszt Miklós (Lipova), Eschker János (Lancsuk), Hartweg János (Maiss), Vörös Lipót (Bicsérd), Rück Ferencz (Virágos), Schwarcz Jakab (Bezedek), Grünwald Adolf (Mohács), Noll Péter (Szajk), Varga Alajos (Mohács), Rittlinger János (Kisfalud), Henczler Lőrincz (Bellye), Varga Pál (Mohács), Kopácsi István (Mohács), öreg Zeitfogl Ferencz (Lancsuk), Graf Adolf (Baán), Katskovits János (Mohács), Kresz Henrik (N.-Bóly), Réder Károly dr. (Mohács), Hergenroder János (Babarcz).

— **(A Mecsek-Egyesület kirándulása.)** A Mecsek-Egyesület holnap, vasárnap, az Isten kútjához kirándulást renbez; visszatérés az ürögi völgyön és Makárhegyen át (két órai séta). Gyülekezés reggel 7 órakor a felső sétaterén.

— **(Halálozás.)** Dittler Ferenczné, szül. Schwarczkopf Hildegard szeptember 20-án 23 éves korában elhunyt Pécsen. — Dirr Stefánia, Dirr Frigyes m. kir. posta és táviratfőtiszt 11 éves leánykája, hosszas betegség után szept. 21-ikén elhunyt Pécsen.

— **(Fehér kereszt-egylet fiókja Pécsen.)** A fővárosban Stefánia özvegy trónörökösné védnöksége alatt egyesület áll fenn, mely a fehér keresztet választva jelvényül a törvénytelen ágyban született, s bűnös anyák által kitett gyermekeket veszi emberbaráti gondja alá. Ennek az egyesületnek fiókokat állítanak sorra a vidéken. Tabódy József es. és kir. kamarás a napokban Pécsen járt ez ügyben és sikerült is neki szerdán délután népes értekezletet tartani városunk előkelőségeivel, kik — köztük hölgyek is nagy számmal — szívesen fogadták Tabódy elterjesztéseit s kimondták, hogy megalakítják a fiókot. Erre bizottságot is küldtek ki, mely tagokat gyűjtson.

— **(Szarvasmarha tenyésztők figyelmébe.)** A baranyai gazdasági egyesület egyik régi óhaja teljesült azzal, hogy a földművelésügyi miniszterium a megye birtokosai részére 300 darab simmenthali üszőt és 20 darab tenyész bikát hozat. A bevásárlás már folyamatban van és az ország összes megyéi közül a mienk lesz a legelső, melynek igényeit kielégítik. Első sorban földműves gazdáink tarthatnak igényt a szállítandó tenyészállatokra azután kisebb földbirtokosaink, akiknek birtokuk a kétezer holdat meg nem haladja. Az egyesület főntartja magának, hogy a jelentkezők közül szabadon választhasson. Az egyes járásokból jelentkezők arányától függ, hogy a kiosztás milyen módon történik. A föltételek a következők: a vételár lefizése három egyenlő részletben történik, mindig egy évi időközökben és kamat nélkül. A vételár első részletét, úgy a szállítástól a vevőre eső részletet, valamint biztosításul a vételár 6 százalékát az állat átvételkor azonnal ki kell fizetni. A vevő nyilatkozatot ír alá, hogy az állatot kellekép gondozza és az egyesület beleegyezése nélkül az állatot se le nem vágja se el nem adja, az ivadékokat pedig csak baranyamegyei tenyésztőknek adja el. Ha valakinek vásárolt állata önhibáján kívül elvész, úgy az egyesület kötelezi magát, hogy három éven belül vagy teljes, vagy a körülményekhez mért kártérítést ad. Az egyesület elnöke, Ótocska Géza erről a községi jegyzőket körlevélben értesítette, s fölkérte, hogy ezen föltételeknek kellő megmagyarázása mellett a vásárolni akarók névjegyzékét folyó évi október hó 1-ső napjáig küldjék be. Az egyesület a bevásárlásnál saját

választotta szakférfiival képviselteti magát s azért az állatok fajtisztaságáért kezességet vállal. Az árakat egész pontosan nem lehet előre meghatározni de nagyon valószínű, hogy üszöknél a 150 frtot nem fogja túlhaladni. A múlt évben jelentkeztetteknek újra kell iratkozniuk.

Művészet, irodalom.

* **Az Önügyvéd,** Knorr Alajos közhasznú műve V. kiadásának 5 ödik füzeté jelent meg ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében Budapest, Múzeum körút a Nemzeti színház bérházában Szokott bő és érdekes a tartalma a bizonyítványok különböző mintáit hozza; azután ismerteti a bekeblési és törlési engedélyeket, a térítvényeket (Revers), számlákat, kivonatokat és jegyzékeket és mindezeket iromány példák illusztrálja. Ezt követve áttér a végintézkedésekre (végrendeletekre) ismerteti azok kellékeit, nevezetesen annak belső és külső kellékeit, a külföldön tett végrendeletek hatályait, a végrendeletek különböző neveit; nevezetesen az írásbeli magán végrendeleteket, azok kellékeit, a magán végrendeleten okvetlenül megkivántató záradékok különféle alakját; továbbá a szóbeli végrendeletek tételének szabályait a közjegyzőhöz letételezett írásbeli magán végrendelet jellegűségét, a köz-, közös és kölcsönös végrendeletek alkotásának módját, a kiváltságos végrendeletek tételének szabályait és azokat az eseteket, melyekben kiváltságos végrendelet tenni lehet, a végrendeletek megszűnésének eseteit, nevezetesen a végrendeletet megszüntető okirat és örökszerződés alkotásának szabályait és mindezeket iromány példák illusztrálja. Ezután áttér a szerződés ismertetésére, szól azok általános szabályairól, az egyes szerződések kellékeiről, a jogviszonyokról szerződéseknel; a szerződések mellék meghatározásairól, a szerződések értelmezéséről és megszüntetéséről. Ezután előadja a szerződések kötésének általános szabályait; leírja a szerződések alakját, ismerteti a pontozatokat és a szerződések alkatrészeit; mindezek után áttér a szerződések különböző neveire; nevezetesen szól az ajándékozási szerződésekről, letéti szerződésekről, a haszonkölcsön szerződésekről, a pénzkölcsön vagyis adóssági szerződésekről és a zálog szerződésekről, mindezeket iromány példák illusztrálva, úgy hogy magában a füzetben ötvenhárom irománypélda áll az olvasóközönség rendelkezésére. A füzet utolsó cikke a kezességre vonatkozik. Az „Önügyvéd“ kapható 30 kros füzetekben és 3 frtos kötetben is.

* **A képes Irodalomtörténet 9-ik füzeté.** Az Athenaeum kiadásában megjelenő s Beöthy Zsolt által szerkesztett képes magyar Irodalomtörténetéből most kaptuk a kilencedik füzetet, mely a vallásos irodalom korával és az ezen korbéli magyar iskolázással foglalkozik Széchényi Károlynak, a kolosvári egyetem jeles tanárának, a katolikus visszahatás koráról írt cikke e füzetben befejeződik s ezt követi a „Pázmány Péter és köre“ című fejezet, mely nem kisebb embert dicsér szerzőjeül mint Frankóni Vilmost, a ki kétségkívül leghivatottabb ezen irodalmilag oly kimagasló férfi jellemzésére és irodalmi hatásának tárgyalására. A cikkhez adott illusztrációk közt találjuk Pázmány Péter kitűnő arcképét, a Magyar István-féle polemikus munka czimlapját, a gráci egyetem épületének, melyben Pázmány mint tanár működött, korhű rajzát, a Kalauznak, a Prédikációknak és még másik három híres és ritka munkájának czimlapjait hű hasonmásokban, az ó nagyszombati palotáját és az esztergomi főtemplomot díszítő márványszobrának sikerült képét. Az illusztrációknak ezen gazdagsága, mely különben a munka eddigi füzetéim mindvégig tapasztalható, lehetetlen, hogy hatását eltéveszse. Felelevenedik előttünk a régi idők irodalmi élete és akár csak gazdag könyv- és képtár állana rendelkezésünkre, lépten-nyomon kísér bennünket az irodalmi kincsek kiapadhatatlan gyűjteménye, mely magyarázza, élénkíti és ez által mintegy közelebb hozza a honi irodalom régi munkáit, kiknek a nemzet oly sokat köszönhet. A Pázmány-cikket követi a „Régi iskolázás“ című Felméri Lajos kolosvári egyetem tanár tollából eredő, szintén vonzólag megírt és érdekes illusztrációkban bővelkedő cikk kezdete. A kilencedik füzet 18 szöveg

képen kívül még két külön mellékletet is tartalmaz, az egyik Heltai krónikájának czimlapja, a másik Zay Ferencz „Landorfejevár elveszése“ cz. munkája kéziratának első lapja kitűnő hasonmásban. Mindkét melléklet finom hollandi merített papíron van nyomtatva. — Ismételt felhívjuk hazánk művelteit ezen mű pártolására, mely disze, tartalmi és alaki előkelő volta tekintetében föltette áll minden eféle külföldi vállalatnak. Az új füzetből örömmel értesülünk, hogy a mű nem fog 18 — 20 füzetre szűszorítottatni, a mi csak a legfontosabb irodalmi korszakok mostoha tárgyalását jelentené hanem 25 — 28, a tárgymutatókkal legfeljebb 30 füzetből fog állani, oly terjedelme lesz tehát, melyet kezdettől fogva helyesnek és szükségesnek ismertünk föl. Az egyes füzetek (á 40 kr.) minden könyvkereskedésben kaphatók. Előfizetést 10 — 10 füzetre (4 frttal) elfogad szintén minden hazai könyvkereskedés és a kiadóhivatal. (Athenaeum könyvkiadóhivatala. Budapest, Ferencziek-tere 3. sz.)

VEGYESEK.

Valódi ezüst étszerek állványok cukor-dobozok, valamint francia angol és berndorf alpacca (china ezüst) áruk eredeti gyári áron kaphatók **Schönwald Imre** ékszerésznél Király-u. Hattyu épület.

— A „Pesti Hirlap“ lapunk mai számához csatolt előfizetési fölhívását a t. olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

Közgazdaság.

— **A pécsi sertéshizlalda heti jelentése** 1893. szept. hó 21-ik napján. Sertés állomány 4381 darab sertés. Ölésre alkalmas 1247 darab sertés. Árak: öreg kővér — — — fillér, fiatal nehéz első minőségű 86—88 fillér, szedett 80—84 fillér kilogrammonkint. Páronkinti 45 kg. élet leszámítással. Süldők ára 60—70 fillér kilogrammonkint élősúlyban. Az üzlet irányzata: lanya. Takarmány áruk: kukorica 11 korona — fillér m.-m., árpa 11 korona — fillér m.-m., kukorica-dara 12 korona 30 fillér, árpa-dara 12 korona 30 fillér. Darálás-dij 1 korona 20 fillér m.-m.

Csarnok.

Kapzsi öregek.

— Irta: Bogáthy Medárd. —

Már gyerekkorom óta megvan az a jó szokásom, hogy, ha csak szerét tehetem, hábr néhány pillanatra is, benézek a templomba s legalább egy-egy fohászt bocsátok a nagy mindenség Úrához. Sok mindentől jó az!

Történt egyszer, hogy éppen a prédikációra léptem be.

Minden szem a papon csüngött.

Meg is érdemelte. Olyan szépen, olyan meggyőzően, olyan fölvilágosodottan tudott beszélni, hogy az ember elhallgatta volna Isten tudja meddig. Semmi frázis, semmi színészi taglejtés. Egyszerűen állt a szószéken s minden szavával azt bizonyította, hogy igaz, a mit mond s azt óhajtja, hogy hallgatói hasznát vegyék tanításainak.

Thémája a kapzsiság volt. Először elmondott mindent, a mit erről elmondani jónak látott s mikor ezzel készen volt, gyakorlati példával igazolta állításainak igazságát.

— Igen, testvéreim az Úrban, a kapzsiság a legveszedelmesebb bűnök egyike, a mi csak képzelhető. Ha egyszer beleférközött a lélekbe, megrontja a legderekkabb embert s a bűn lejtőjén, honnan nincs többé visszatérés, oda viszi abba az örvénybe, hová ki egyszer belejutott, elköveti a legnagyobb bűnököt is. Bűn szüli a bűnt. Ime lássátok.

A fölvidék egyik szegény faluja felé lépdégtél egy meglelt kora férfiú az országuton.

Külsőjeiről itélve azt a benyomást gyakorolta a szemlélőre, mintha valamely nagy uraság szolgálatában ette volna meg kenyérének javát. Jobbra és balra nézegetett utközben, s arca mindinkább kiderült, a mint közelebb-közelebb ért falujához.

Mennyi emlék! Balra a város, a megye székhelye, melynél szebbet és nagyobbát nem is képzelte gyermekkorában. A keresztút mellett a szép domb, honnan a szabadságharc alatt majdnem halomra lövöldözték a muszkákat. Kissé távolabb a csörgő patak, melynek vizében de sokszor itatta meg a bérlő marháit pásztor korában. A szomszédos faluk is ismerősen intettek feléje. A mezőség is éppen olyan, mint volt — húsz évvel ezelőtt. Igen, mert már húsz esztendeje annak, hogy ez a férfi nem látta szülőföldjét.

Mint hadkötelest bevették katonának s elvitték messze az ezredhez. Ott kitöltötte a szolgálati időt és őrnagyja, kinek tetszését nagyon megnyerte, midőn valami konfliktus miatt, mi közte és ezredese közt támadt, lemondott rangjáról és birtokaira vonult vissza, magával vitte, mint inast. Jobbnak kínálkozott előtte ez a szolgálat, mint baza menni, fölvenni újra a bocskort és gubát, s beállni újra parasztnak s napszámmal keresni meg mindennapi kenyerét, mert hisz szülei szegény emberek, kik maguk is napszamból tengetik hitvány életüket. Be jó lesz, ha majd egyszer elegendő pénzt szerzett magának, hazatérni az öregekhez és kényelmessé tenni végső napjaikat. Addig majd csak elkinlódnak valahogy.

Az exőrnagy nagyon szerette őt. Megbízható, hű, pontos és szorgalmas volt. Ezek pedig nagy erények. Az ilyen embereket meg szokták becstülni. Az inasnak jól is ment dolga. Fizetését évről-évre megtakaríthatta azzal együtt, a mit a látogató uraságoktól kapott. Aztán meg a hálás exőrnagy soha sem mulasztotta el újév napján egy csinos összegecskével kedveskedni derék szolgájának.

Az évek hosszú sora alatt az inas — mint mondani szokták — jól megszédte magát.

Mikor aztán elővette a honvágy s elhatározta, hogy bucsut mond a szolgálatnak s haza megy szüleihez, hogy boldogokká tegye őket, gazdája végkielégítésül ismét csinos összeget adott át neki.

Összeszedve pénzét neki indult a hosszú útnak. A meddig lehetett, vasuton ment. Az utolsó állomástól aztán gyalog tette meg az utat szülőfaluja felé.

Első terve az volt, hogy minden kitérés nélkül egyenesen az öregekhez megy. De amint meglátta a várost, rég nem látott nagy házaival s szép tornyaival, ellenállhatatlan vágy fogta el. Neki oda be kell menni. Miért? Talán azért, hogy megnézzze, szebb lett-e, fejlődött-e? Vagy még mindig a régi visszamaradt állapotban sanyalódik? Vagy más valamiért?

Letért az országútról s rálépett a városba vezető útra.

Szive hangosan dobogott. Miért? Talán eszébe jutott az édes mult, a mikor ezen az úton kísért el a városba szolgálatra a Kozákék Terkáját, azt az egyetlen leányt, a kit oly igazán szeretett, a kiért életét is föláldozta volna, de aki őt — a megszokott nóta — a városi zajos életben, ügyesebb, módosabb széptevők serege közt nem is nagyon nehezen hűtlenül elfeledte? Persze, persze — a városban könnyen elromlanak a tapasztalatlanok, kik a külszín után indulnak.

Vagy talán viszontlátni remélte a hűtlen, de mégis kedves lényt, kit évek hosszú sora sem tudott kiirtani emlékezetéből? Hát képzelhető oly férfi a föld hátán, ki azt a nőt, ki

őt húsz év előtt elfeledte, húsz év múlva viszontlátni kívánja?

Amint belépett a városba, átadta magát a csöndes visszaemlékezésnek. Minden utca emlékeztette valamire. Hej! mert sokszor fordult ő meg ebben a városban ifju korában.

Egy ház előtt megállott. Itt szolgált valaha a hűtlen Terka S erre a gondolatra úgy el tudott borulni az arca.

De nini! Csodák csodája! Egy szép leány lép ki a kapun... Hisz ez ő, Terka!

— Terka! — kiáltja majdnem magán kívül. — Te vagy?

— Igen, én vagyok, a Terka; — válaszolta bámulva a kérdező. — Mit tetszik kívánni tőlem? Megbocsásson, de én nem ismerem.

Ez utóbbi szavak kiragadták álmodozásából az inast.

Hogy is gondolhatta ő Terkának ezt az úde, piros pozsgás teremést — húsz év multán?

Elszégyelte magát. A mire volt is nagy oka, mert a kis lány olyan szemekkel nézett rája, mintha kételkednék elméjének épségében.

— Bocsáss meg kis hugom, — mondá mentegetőzve — nagyon hasonlítasz egy előttem valamikor kedves lényhez, a Kozákék Terkájához, hát látásodra egy kissé megzavarodtam.

A kis lány hangosan föl kaczagott.

— Én hasonlítok a Kozákék Terkájához? No még ilyet nekem senki sem mondott. Hallja, ez sértés. Hisz a Terka már nem is Terka, hanem Teri néni s olyan ocsmány, mint a ke-rekneyei boszorkány.

— Micsoda? Hát te ismered a Terkát?

— Hogyne ismerném, hisz egy faluból valók vagyunk.

— Egy faluból?

— Igen. Hegyfarkról.

— Hegyfarkról? Hát te is oda való vagy?

— Oda ám.

— Hát kinek a lánya vagy te?

— A Fegyverneki Mihályé.

Az inast egy sajátságos érzés járta át, a minőt ő még nem ismert. Ez a kis lány itt az ő nővére. Igen, az! Bizonyosan az ő távollétében született. És ő erről semmit sem tudott. Szeretett volna a nyakába borulni... de még nem... még sok kérdezni valója volt. Uralkodott magán és folytatta tovább:

— A Fegyverneki Mihály lánya vagy?

— Azé.

— Az öregé?

— Nem is a fiatalé, mert rajta kívül több Fegyverneki nincs a faluban, de még a vidéken sem, meg még az egész világon sem. Lett volna ugyan egy, az én bácsikám, János bátyám, a ki elment a világba, még mielőtt én megszülettem volna, de az meghalt, mert ha élne, bizonyára már hirt adott volna magáról.

De már itt nem tartóztatta magát tovább az inas. Kitérte a karjait és fölkiáltott:

— Kis hugom, a te János bátyád nem halt meg, él, ime én vagyok az!

A kis lány a nyakába ugrott s olyan örömrivalgást vitt véghez, hogy Jánosnak csak úgy szakadtak a könnyei a meghatottságtól.

— Hát élnek még az öregek? — kérde aztán kis idő múlva, midőn örömük némileg lecsillapodott.

— De élnek ám, csak hogy nagyon szegények. Dolgozni nem bírnak. Én tartom őket a keresményemből. Itt szolgálok egy nagyságos úrnál, de hát az vajmi kevés, amit kapok.

— Mától fogva minden másképp lesz. Te sem fogsz szolgálni, az öregek sem fognak nélkülözni. Hoztam én pénzt eleget. Veszek egy kis gazdaságot a faluban és aztán úgy élünk, mint hal a vízben.

— Jaj de jó lesz, kedves, egyetlen János

bátyám. Mert higgye el, nem érdemes a mai világban szolgálni. A fizetés kevés s a gazdák még a bőrünket is lenyúznák, ha lehetne.

— Ne busulj édesem. A mostani perczzel vége a te nehéz sorodnak. Menj be a nagyságos úrhoz és köszönd meg szépen a szolgálatot, aztán szedd össze a holmicskádat és szépen haza megyünk. Estére jár már az idő. Ugyancsak igyekeznünk kell, ha az öregek lefekvése előtt akarunk megérkezni.

A kis Terka beszaladt, János pedig leült a kapu előtti padra visszatérteig.

Tehát élnek az öregek!

Mennyire meg fognak örülni! Vajjon rá ismernek-e? Alig lehetséges. Mint pelyhes állu ficzkó hagyta el őket, most pedig a nagy bajusz és szakáli és az átváltozott arc. Mégis! A szülőknak meg kell ismerniök gyermeküket még hosszabb távollét után is. Ha a szemek gyöngék, s az emlékezet elhomályosul, ott a vér. Megérzi az, meg kell annak érezni, ha közelében van a saját része. A természet nem feled, a természet nem csalható meg, a természetnek meg kell szólalni.

(Folytatása köv.)

NYILT-TÉR. *)

Dr. Egry Dezső

köz- és váltó-ügyvéd

ügyvédi irodája

Pécsett apácza-utcza 17-ik szám alatt van.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Börkiütések.

kütegek daganatok, sat a bécsi illatszert-gyár

kátrány-kén-szappana

használatát által a legrövidebb idő alatt eltávolíttatnak. E szappan a legkíméletesebb orvosok által ajánlatik, darabja 35 krajczárért kapható.

ifj. Schwarcz Benő urnál.

Értesítés.

Alulírott bátorkodom a nagyérdemű hölgy közönségnek tudomására hozni, hogy **Buda-pestben** az első és legegységesebb **fodrász divat teremben** a fodrászatot **csakis hölgyek részére**, gyakorlatilag alaposan megtanultam, erre támaszkodva ajánlom magamat a mélyen tisztelt hölgyeknek **bármilyen**

hajdiszek alakítására és hajfodorításra

helyben, valamint vidékre is, a legpontosabb és legszolidabb kiszolgálás mellett.

Számos pártfogásért esd

mély tisztelettel

Schmidt Aranka

Pécsett, Árpád-utcza 9. sz.

80.000 drb gyökeres és sima,
4-szer permetezett, peronospora mentes, egészséges

amerikai szőlővessző,
a legjobb fajokból, őszi szállításra eladó. Előjegyzéseket elfogad és bővebb felvilágosítást ad **Dr. Róth L. Villány.**

Ház eladás.

Pécsett, Majláth-tér 5. számú ház kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet az ott lakó tulajdonosnál.

Alólirott a n. t. gyászoló közönségnek becses figyelmébe ajánlja nagy választéku

sirkő-raktárát
a legtartósabb **granit-, syenit-, márvány- és terméskőből** a legolcsóbb árak mellett. Úgyszintén elvállal bármilyen építő munkát szolid kivitelben és jutányos árért.

Mély tisztelettel

Szusnik Lőrincz
kőfaragó.

Pécsett, buza-tér 25. sz a „Fehér Farkas”-hoz ezimzett vendéglő fölött.

Circus Henry

műlovardája Pécsett, a Buza-téren.

Ma **szombaton**, f. évi szeptember 23-án este 8 órakor **nagy**

!! bohóc-előadás !!

A ki nevetni akar az jöjjen ma a circusba.

Válogatott mulatságos műsor:

Egy nő eltűnése a közönség előtt, vagy Sándor bohóc mint művész.

Mis Beata Jockey lovárnő.

Blondin a csoda-elefánt.

Mr. Palo mint trapez-művész.

Záradéku másodszer:

Amor a konyhában.

Nagy némajáték tánccal stb.

Számos látogatásért esd mély alázattal

HENRY

igazgató és tulajdonos.

Holnap vasárnap 2 nagy előadás: délután 4 órakor és este 8 órakor.

15702. sz.

tkv. 1893.

Árverési hirdetmény

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Szautter Gusztáv ügyvéd pécsi lakos végrehajthatónak Schvab Menyhért és neje Penczel Katalin hidasdi lakos végrehajtást szenvedők elleni 27 frt 10 kr. tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. járásbíróóság területén levő Hidasd község határában fekvő a 14057/1893. sz. a kibocsájtott hirdetményben foglalt ingatlanokon kívül még a hidasdi 223. számú tjkvben felvett 283. hszsz. pinczére 100 frt., 5800. hszsz. szőlőre 180 frt 5951. hszsz. szőlőre 160 frt, 5953. hszsz. szőlőre 60 frt kikialtási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi okt. hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Hidasd község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%,-át vagyis 10 frtot, 18 frtot 16 frtot és 6 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1. 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1893. évi szept. hó 4. napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvszéki bíró

URAKNAK.

A jelenkor legjobb találmánya a szabadalmazott **önhasználatra való delevillamos készülék**, mely gyengeségi állapotok (elgyengült férfierő) használatánál a legjobb eredményeket mutatja föl Orvosok által minden államban a **legmelegebben ajánltatik**. A készülék legkönnyebben alkalmazható. A zsebben tokban könnyen hordható. **Leírása** a készüléknek zárt borítékban 10 kros bélyeg beküldése mellett. Kapható a cs. k. szab. tulajdonos és készítőnél **J. Augenfeld, Bécs, I., Schulerstrasse Nr. 18.**

Gyöngyös-mellék határában levő 2 pár kőre őrlő

Kaparai vizes malom,

a hozzá tartozó **15 hold (1200 öl) szántóföld és réttel**, vagy a malom a birtok nélkül örök áron azonnal eladó. A föltételek bármikor betekintethők **Balogh Benedeknél Gy.-melléken**

KOLERA ELLEN!

Borkivonat!

Csakis

**SZERECSEN-
fejjel**

v a l ó d i,
hamisítványoktól óvakodjauak!

Kapható a legfinomabb fűszer-, csemege- és gyógyfü-kereskedésekben, gyógyszertárakban, kávéházakban és cukrászdákban.

Vezérképviselők:

Pfau és társa,
Fiume.

Felhívás

Pécsváros és Baranyamegye összes bortermelőihez.

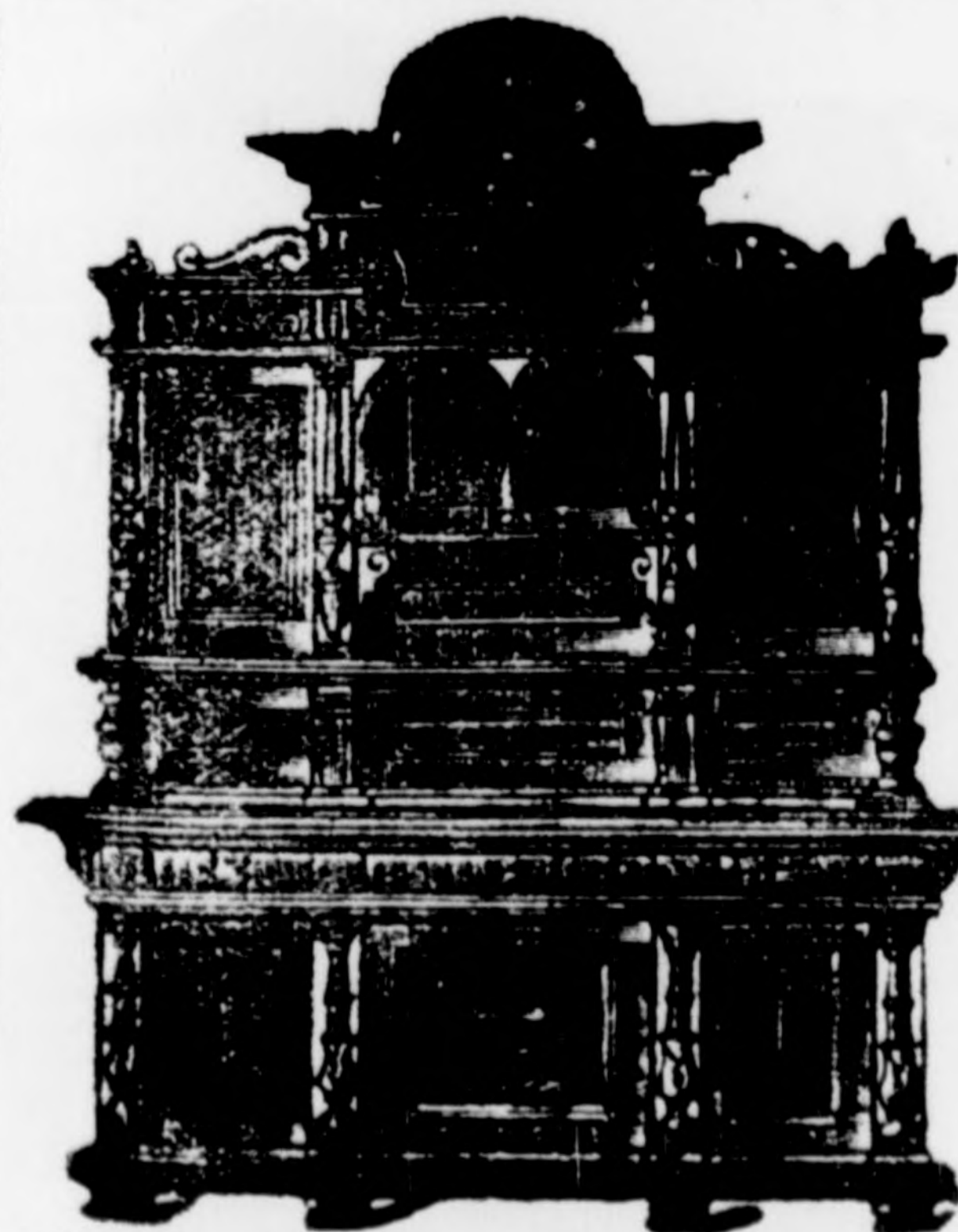
Mindazon t. cz. bortermelők kik **ó borai**kat vagy pedig **idei termésü borai**kat eladni szándékoznak kérem, hogy azokat a borászati irodámban bejelenteni sziveskedjenek, annál is inkább minthogy az idén nálunk is bő termés mutatkozik, a borkereskedők pedig nagyobbrészt idegen és külföldi borok bevásárlására fektetik a fő súlyt. Borászati irodámban bejelentések által alkalom nyilik a bortermelőnek ezuton boraiakat értékesíteni, minthogy borászati irodám csakis **pécsi és baranyamegyei természetes borokat közvetít a világ bor piacára a borfogyasztó közönség részére.**

A bejelentés, a borok eladása és az árak megállaptása végett, **borászati irodámban Pécsett, gyár-utca 9 szám alatt délelőtt 9-12-ig** történhetik.

Az eladásra bejelentett borok készpénz fizetés mellett adatnak át a vevőknek és megrendelőknek.

Pécsett, 1893. évi szeptember hó 15-én.

Szemányi Ferencz.
borász.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca 11. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű **fa-, vas- és kárpitozott bútorok**, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosb eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Előfizetési felhívás!

PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A PESTI NAPLÓ Magyarországon a legolcsóbb, legtartalmasabb és legszebben kiállított napilap, megjelenik minden reggel legalább 16-24 oldal és délután 4-8 oldalnyi terjedelemben, fölívágva és lapjai egymásba ragasztva.

A Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

ifj. Ábrányi Kornél

A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország legjelesebb újságíróit.

A Pesti Napló bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai friss-ek, eredetiek s a legmegbízhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik. Bel és külföldi tőzsde rovatát mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindenkor a legkiválóbb írók neveivel találkozhat az olvasó.

Regényei és tárczái élénkek és érdekes olvasmányt nyújtanak.

A Pesti Napló minden vasárnap **A gyermekszobának** című rovatában Móra bácsi kedvelt meséit közli a gyermekek részére.

A Pesti Napló legközelebb egy rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg. A Pesti Napló minden hónapban 2 városnak a monografiáját közli, mely örökös irodalmi becses bir és az előfizetők, a kik ezeket összegyűjtik, azok Magyarország városainak hű történetét birják.

Felelős szerkesztője:

Barna Izidor.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára **Budapesten és a vidéken** korán és pontosan házhoz juttatva,

az esti lap küldése nélkül:

Egész évre	14 frt — kr.	Negyed évre	3 frt 50 kr.
Fél évre	7 frt — kr.	Egy hónapra	1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre	18 frt — kr.	Negyedévre	4 frt 50 kr.
Fél évre	9 frt — kr.	Egy hónapra	1 frt 60 kr.

Naponként kétszer, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

Budapesten:

Egész évre	18 frt — kr.	Negyed évre	4 frt 50 kr.
Fél évre	9 frt — kr.	Egy hónapra	1 frt 60 kr.

Vidéken:

Egész évre	20 frt — kr.	Negyed évre	5 frt — kr.
Fél évre	10 frt — kr.	Egy hónapra	1 frt 70 kr.

A Pesti Napló esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket úgy, hogy ha valaki más újságot járát és a megszokott újságtól megválni nem akar, az előfizethet a Pesti Napló esti lapjára, negyedévenkiut 2 frt 30 krral.

A Pesti Napló kiadóhivatala.

Budapest, Ferencziek-tere, Bazárépület.

Sel. Kneipp

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávé izü. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy szurrogátokkal kevert babkávé káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izletesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kávé készíthető. — Fölülmulthatatlan mint pótlék a babkávéhoz. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betegeknek. — Utánzatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 25 kr. — Mindenütt kapható.

Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.

Minden tévedés elkerülése miatt kényszerítve látjuk magunkat kijelenteni, miszerint a

„CONCORDIA“

felvételi irodája **Kis-tér 11-ik számú** Tichi-féle (azelőtt Talián-féle) házában van, ahol a n. t. közönség megrendeléseit elfogadtatnak és jól, pontosan és olcsón szolgáltatnak ki.

Miután mi eddig semmiféle fiókosztályt nem állítottunk föl, úgy a megrendeléseket csakis rendezőnk **Engelmann Károly** úr vállalhatja el.

Kiváló tisztelettel,

„Concordia“

I-ső pécsi temetkezési vállalat.

Krisztián József és társai, Schubársky János, Fischer Simon.

Rendkívül olcsó

törlesztéses kölcsönök

ajánlatnak, kedvező feltételek mellett föld-birtokra, polgári telkekre, azonkívül városok, községek és hitközségek, mint erkölcsi testületek részére és pedig

- a) 48¹/₂ évre . . . . . 5 frt
- b) 45 „ . . . . . 5 frt 50
- c) 43 „ . . . . . 6 frt
- d) 40 „ . . . . . 6 frt 58
- e) 32 „ . . . . . 6 frt 70
- f) 22¹/₂ „ . . . . . 8 frt

fizetendő tőke és kamat fejében 100 frt kölcsön után évente. Hol? szóbeli vagy írásbeli kérdésre — (5 kros bélyegjegy csatoltatván) — tudatja a kiadó hivatal.

A PESTI HIRLAP

NAPTÁRA.

Egyedüli a maga nemében a hírlapirodalom terén az a kedvezmény, melyben a PESTI HIRLAP részesíti előfizetőit.

Karácsonyi ajándékul

közvetlenül a karácsonyi ünnepeket megelőző napokban, minden előfizetőnek — még a legujabban belépőknek is —

ingyen és bérmentve

küldi meg a lap kiadóhivatala a Pesti Hírlap 1894. évi diszes nagy naptárát,

mely minden egyéb naptárt fölöslegessé tesz és felülmúl minden más rendkívüli karácsonyi mellékletet, mert az előfizető egész éven át hasznát veheti.

A 9—10 ivnyi szépirodalmi rész a Pesti Hírlap munkatársainak java dolgozatait tartalmazza. Köztük:

- Jókai Mórtól,
- Mikszáth Kálmántól,
- Borostyáni Nándortól,
- Kenedi Gézától,
- Murai Károlytól,
- Bársony Istvántól,
- Kada Elektől,
- Vértesi Gyulától,
- Kozma Andortól,
- Kóbor Tamástól,
- Németh Ignáctól,
- Báttaszéki Lajostól,
- Tuszkay Ödöntől,
- O. Mátray Ernőtől,
- Ábrányi Emiltől,
- Lipcsey Ádámtól,
- Luby Sándortól,
- stb., stb.

A képek közül, melyeknek száma meg fogja haladni az 50-et, kiemelendők: A négy 90 éves hazafi (Kossuth Lajos, báró Vay Miklós, gr. Kun Kocsárd, Brassai Sámuel) arcképe. A fővárosi színházak legünnepeltebb művésznői. (Arckép-csoport.) Képek a chicagói világkiállításról. Az év főszereplői s az év nevezetesebb halottjai arcképeiben. Az év nevezetesebb eseményei itthon és a külföldön, jól összeválogatott képekben bemutatva. A Pesti Hírlap készülő új palotája, stb., stb.

A naptár teljesebbé tételére véget ezuttal már **nagy vasuti térkép** is lesz hozzá csatolva.

A naptár **30 nagy iv terjedelmű** s az eddigiéknél még bővebb tartalmu és lehetőleg diszesebb kiállítású, igen érdekes képekkel.

A naptár címlapját pompás kép díszíti, melyet **ROSKOVICS IGNÁC** jeles festőművész rajzolt.

A naptár többi tartalma:

- a) naptári rész, minden hónap mellé rovatos lappal, följegyzések számára;
- b) tisztii cím- és névtár, az összes miniszteriumok, Budapest fő- és székváros s a fővárosi államrendőrség tisztviselőinek névsorával, az országgyűlési képviselők s a főrendiház tagjainak név- és lakjegyzékével;
- c) fővárosi kalauz, sok hasznos utmutatással;
- d) országos és heti vásárok legteljesebb, hivatalosan kiigazított jegyzéke;
- e) sorsolási naptár, bélyegfokozati és pénzátszámítási táblázatok;
- f) képek (több mint 30 oldal) magyarázatokkal és hirdetések.

Ennél teljesebb és gazdagabb tartalmu naptár ma valóban nem készül hazánkban.

(A többit lásd a másik oldalon.)

A Pesti Hírlap előfizetési ára:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyed évre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámokat vidékre kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal: Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám alatt.

A legelterjedtebb magyar

napilap.

Pesti Hírlap

Demokratikus

NAPI KÖZLÖNY.

Legtöbb példányban nyomják az összes magyar lapok közt.

Pesti Hírlap immár tizenöt éve lankadatlan kitartással harcol az igaz szabad-
elvűség és demokrata gondolkozás lobogója alatt.

S ha ma az ország rég óhajtott szabadelvű reformok megvalósulásának kü-
szöbén áll: a Pesti Hírlap büszkén hivatkozhatik arra, hogy nem kis része
volt ennek előidézésében. Része volt igen, mert azokért a szabadelvű reformokért
— **szabad vallásgyakorlat, teljes vallási egyenjoguság, kötelező polgári
házasság, állami közigazgatás** — nehéz időkben, ellenséges áramlatokkal szemben, csaknem
magára hagyatva is mindenkor küzdeni bátor volt.

Bátran hivatkozhatik a **Pesti Hírlap** a nagy magyar olvasó közönségre, mely 15 év
alatt meggyőződhetett, hogy ez a lap nem áll egyetlen politikai pártnak sem szolgálatában, nincs
klick-befolyások alatt, hanem minden irányban függetlenül hirdetik benne különböző pártállású
jeles publicisták eszméiket, egyetlen célt szolgálva: s ez a **közjó**.

Munkatársai közt Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi erői vannak.

**Korunk két legelső írója: JÓKAI MÓR és MIKSZÁTH KÁLMÁN a Pesti Hírlap rendes
munkatársai.**

JÓKAI MÓR

évenként több regényt ír a Pesti Hírlap számára s azonfelül **tárcákat** egész éven át,

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a **Tisztelt Házból** cím alatt közkeveltségre emelkedett országgyűlési karcolatai mellett, kisebb-
nagyobb **elbeszéléseket, tárcákat és humoros apróságokat**.

A régebbi és újabb publicistái és írói nemzedék egész jeles gárdája szolgáltatja a Pesti
Hírlap politikai és társadalmi **vezércikkait, tárcáit** s a **kritikai és mulattató** közleményeket,
míg az **állandó rovatokat** kipróbált hírlapírói erők vezetik.

A **Pesti Hírlap** naponként **16—20**, vasár- és ünnepnapokon **24—28—32 oldal** terjedelmű.

A **Pesti Hírlap rendkívüli kedvezménye** minden évben karácsonyi ajándékul

a **Pesti Hírlap nagy képes naptára.** (Lásd a tulsó oldalon.)

ELOFIZETESI ÁRAK: Egész évre 14 frt. Fél évre 7 frt. Negyed évre 3 frt 50 kr. Egy óra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. KER., NÁDOR-UTCA 7. SZÁM ALATT.